

Ispitna pitanja

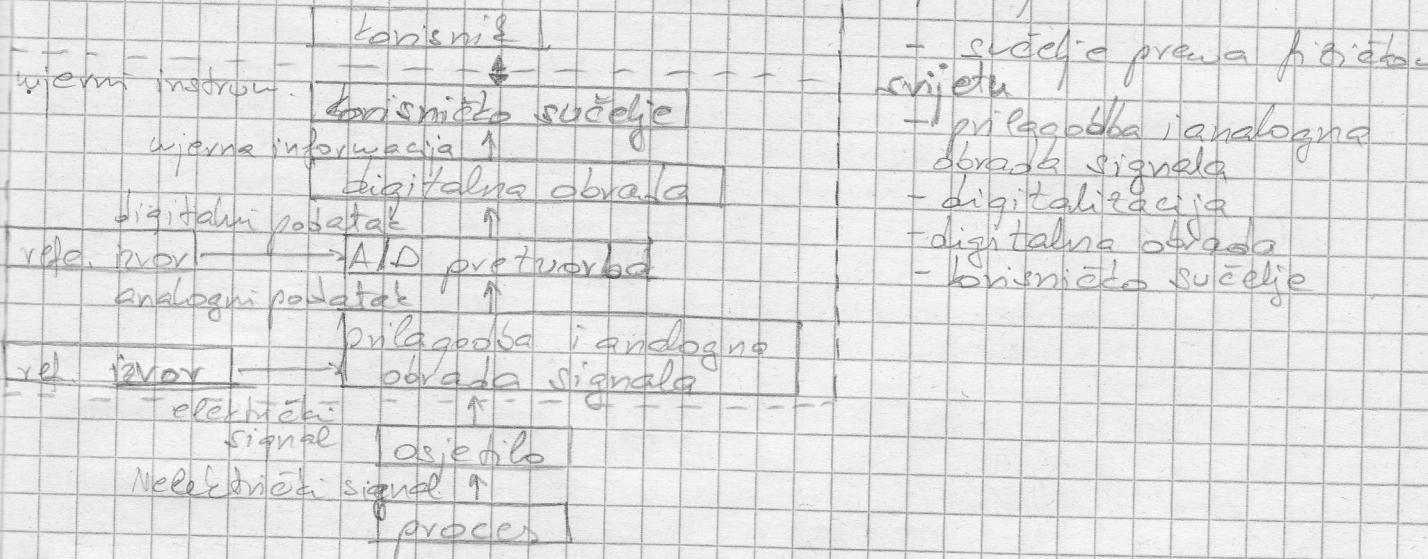
Zadatak 1

Definiranje pojmova:

- a) osjetljivost - omjer izlazne veličine i mjerene veličine
- b) različivost - najmanja proučena mjerena veličina koja se detektira na izlazu!
- c) točnost - koliko je izlazna veličina različita od stvarne (definirane) mjerene veličine
- d) preciznost - osjetljivost njenog sustava na slučajne utjecajne veličine

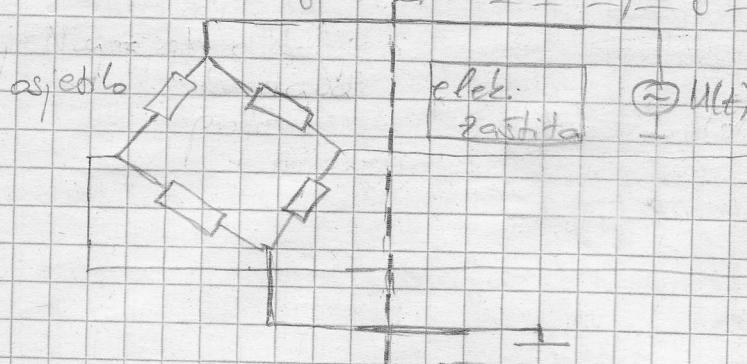
Zadatak 2

block shema elektroničkog mernog lanca

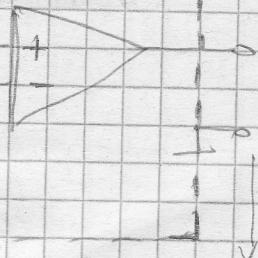
Zadatak 3

funkcije cjeline sklopovija za priлагodbu signala

Priklagodba signala

detekcija

električni signal

- Napajanje osjetila
- priklagodba impedancije osjetila
- detekcija signala
- električna zaštita
- nije dio funkcije mjerjenja, ali često se nalazi u ulaznom traku
- može braniti karakteristike osjetila

Zadatak 4

Analogna obrada signala u ele. mjer. lancu

- funkcije:
- Pojačanje signala - signal osjetila u pravilu male amplitude i male energije
  - Linearizacija prijenosne karakteristike
  - potisivanje šuma i smetnje
  - prijenos ele. signala za oblikovanje spektra signala, smetnje i šuma

Zadatak 5

Parlita izmena električnog mjernog uređaja i industrijskog mjernog sustava.

električni - samostalni uređaj, kompaktni dizajn, radiće naujene

industrijski - ugrađen u proces, distribuiran

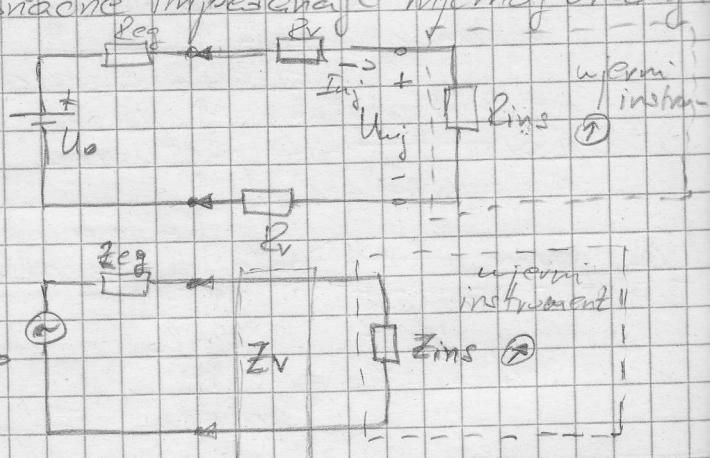
Zadatak 6

Sustavne pogreške mjerjenja izmjenjivih i izmjeničnih napona i struja uzlijed tonične impedancije mernog uređaja i povezujućih vodova

$$U_{mj} = U_o \frac{R_{eq}}{R_{eq} + R_{ins} + Z_k}$$

$$I_{mj} = \frac{U_o}{R_{eq} + R_{ins} + Z_k}$$

$$Z_{ins} = R_{ins} \parallel R_{inst}$$

vodovi i impedancija:

$Z_k = 50 \Omega$ ili $Z_k = 75 \Omega$
za liniju bez gubitaka ($\ell=0, \sigma=0$), Z_k i U_{mj} ne ovisi o duljini kabla

$$Z_k = \sqrt{\frac{L_v}{C_v}} \quad U_{mj} = U_o \frac{Z_k}{Z_k + R_{eq}} = \frac{U_o}{2}$$

Zadatak 7

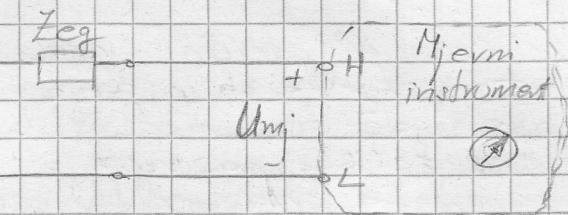
Problemi kod mjerjenja ele. signala na VF: Zato se uka

- problem sumjerljivosti valne duljine signala i duljine povezujućih vodova
- refleksije na liniji i stojni val
- konisti se duljina vodova duljine $\frac{1}{10}$ ($f=100 \text{ MHz}, \lambda=3 \text{ m}, \text{vodoraz}=50 \Omega$)
- rješenje: zaključivanje izvora signala karakterističnim otporom $Z_k=50 \Omega, Z_k=75 \Omega$

Zadatak 8.) $\rightarrow$ svrha moraju znati PPV
šta je asimetričnog, plivajućeg i diferencijalnog
dopravljat elemenata i birača

Plivajući spoj:

- treba da zadaje sa
uzemljenjem (vpliva na rez.)
impedancija
na površinu f, i u pada
nečija pada.

U_1 - zajednički potencijal (red - 18V)

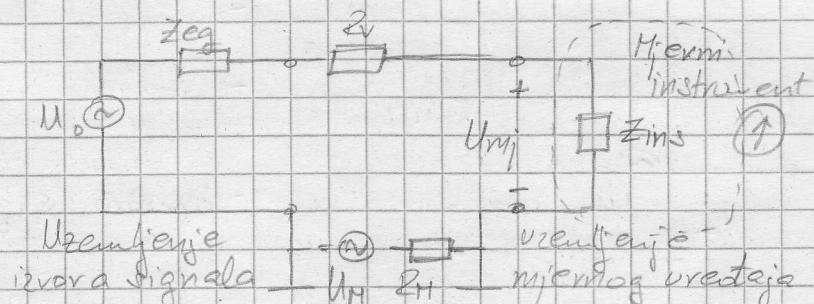
Idejni plivajući - $U_{1j} = U_0$

$\rightarrow$ dođe je vpliva z grane ZG
zvukom $\rightarrow$ nov problem

realni $- U_{1j} = U_0 + \frac{1}{f} U_2$

f - faktor potisivanja zajedničkog napona
 $- 80 - 100 \text{ dB}$
viske frekvencije

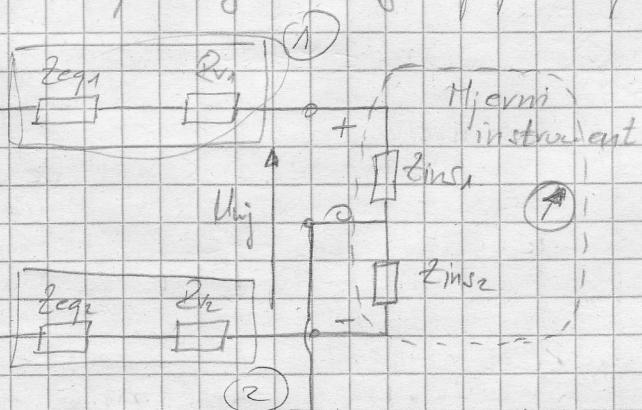
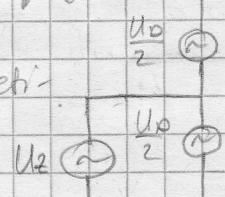
Asimetrični:

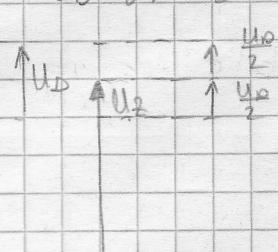
Napom se mjeri prema zajedničkom potencijalu
jeftina priključnica mjerilog vrednoga spojena je na masu

Diferencijalni spoj:

Strana ① i ②
moraju biti si u eti-
čne

$$U_0 = U_1 - U_2$$

Idejni dif: $U_{1j} = U_0$

realni $U_{1j} = U_0 + \frac{1}{f} \cdot U_2$

$f = 80 - 100 \text{ dB}$, pada s frak.
 $Z_{inj1} > Z_{eq1}$ ZG
 $Z_{inj2} > Z_{eq2}$

Manje vlažne impedancije od plivajućeg
spoja

- iwa 3 priključnice $\text{PP}(4, -1, 0)$

- $Z_{inj} = Z_{inj1}$ ZG

- učeć raditi sa naponima manjim od napona napajanja savog dif. pjača

Zadatak 10.

Elektromagnetske smetnje i pristopi smanjenju njihovog utjecaja na mjeriti krug

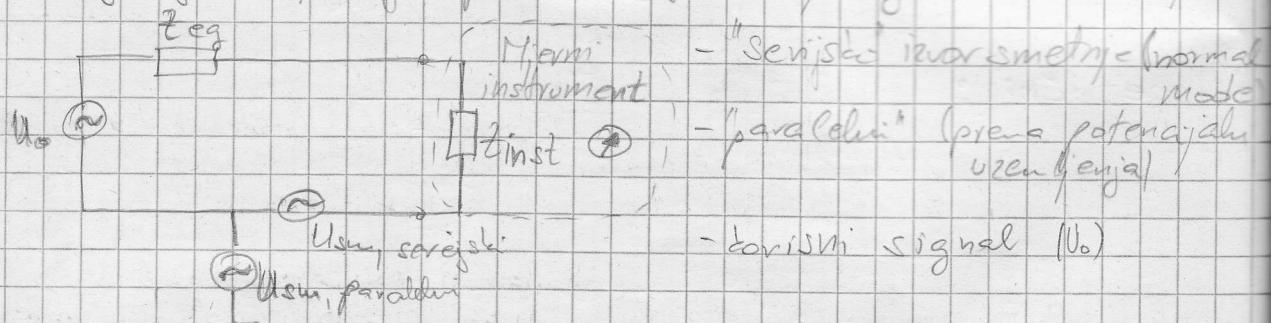
- svi neželjeni električni signali koji ulaze u mjeriti krug
- atmosferska telefonijska
- radijski komunikacijski sustav
- energetska postrojida
- gradsko energetska mreža

Smanjenje:

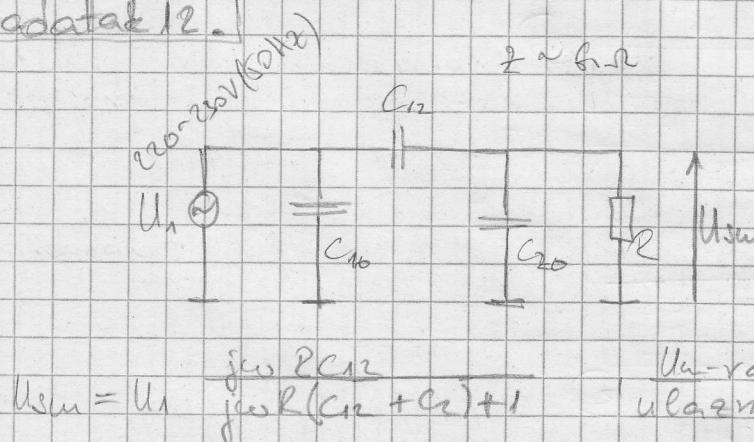
- eliminacija izvora, slabljenje veze, dizajn elektromagnetog mjeritog kruga manje osjetljiv na smetnje
- filtriranje

Zadatak 11.)

Nadonjeno shema izvora signala i izvora smetnje
Smanjenje utjecaja paralelnog i serijalnog izvora smetnje

Zadatak 12.

Električne smetnje unose se u mjeriti krug kapacitivna vezom.

Un-vaste je frekvencijske smetnje uključujući otporom i većim kapacitetom

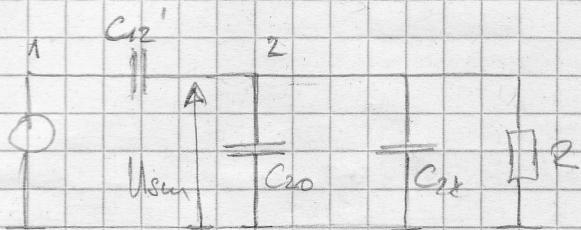
Swajiti smetnji niže uključujući impedancije, slasija kapacitivna vezom.

$$U_m = \frac{U_1}{R_{\text{par}}} \cdot C_{12} \cdot R \downarrow$$

$\Rightarrow$ kapacitivna smetnja $\Rightarrow$ swajuje se smanjenjem kapaciteta C_{12} spajanjem Z_{12} , i smanjenjem R .

Zadatak 12.

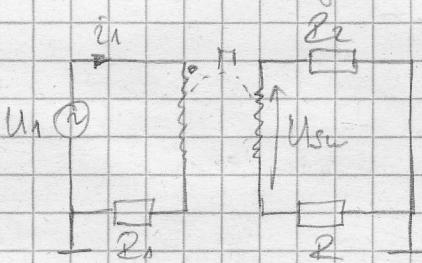
Odeljivanje, postojalice i smanjenje napona smetnje

Postojalice: smanjenje napona smetnje, porast ulaznog kapaciteta
Egsplicitne struje broz odelj tabella

Zadatak 14.

Ularak mag. smetnje, orisnost napona smetnje i smanjenje

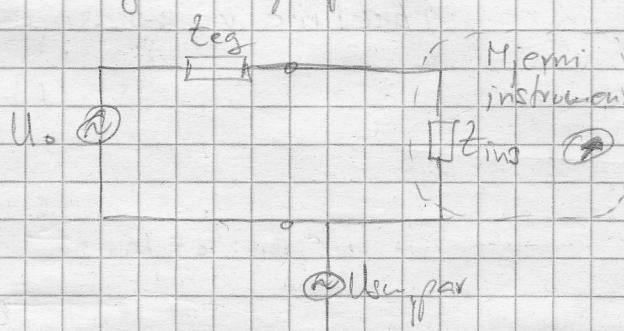
$$U_{sm} = M \frac{di}{dt} \quad U_{sm} = j\omega S \cdot S \cos \theta$$

Napon inducirani u petlj uvisi o povrsini petlje frekvenciji struje, i njenoj jačosti.

Smanje smetnje postiže se smanjenjem povrsine petlje S upitajući vodič!

Zadatak 15.

Plivajući poj. izvor signala i mernog uređaja, izvor smetnji elec. polja na VF, nađi smanjenje uticaja smetnji?

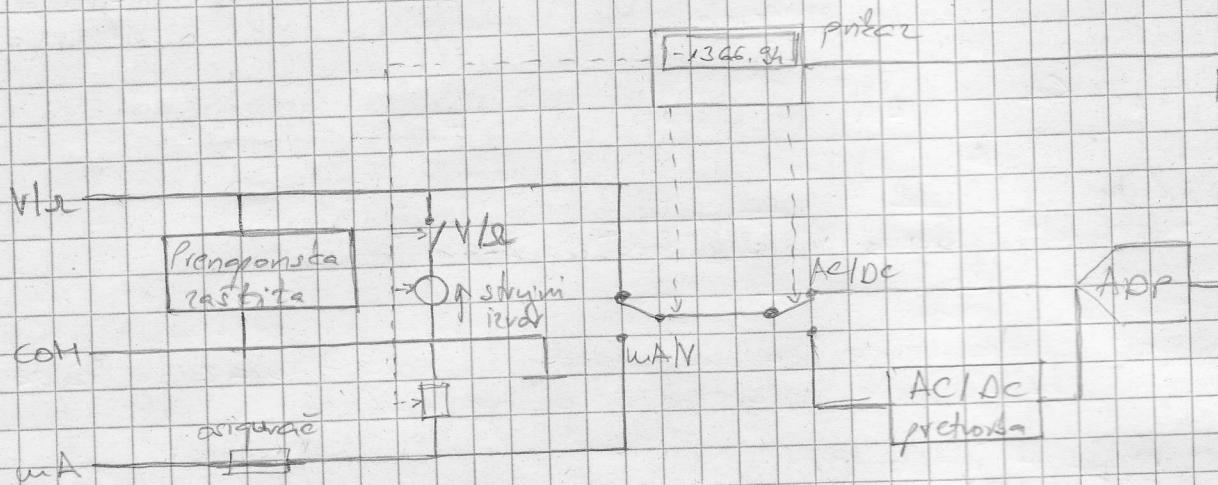

Paralelni napon smetnje je velik, seriski tanjanje

Smanjenje uticaja smetnji?

$\rightarrow$ ide druga skica (ova veća)

Zadatak 16) Shema dig. multivudra.

Mjerenje izvješnjene struje: Specijanje u skrovini drug je DC ujemni sa izvješnjena komponenta naponska.

Zadatak 17.

Pretvorba izvješnjene naponske u istosuđerni

- Vrste pretvorbe (ispravljaci), od ziv na srednju, vršne, efektivnu vrijednost
- Napon klijena ispravljačko diode - ograničenje za malu naponu
  - Ispravljač s pojedinačnom - ograničava za frekv. područje signala
  - Detektor vršne vrijednosti
  - Aktivni poluvodični ispravljač
  - Strop za dobivanje "prose" RMS vrijednosti

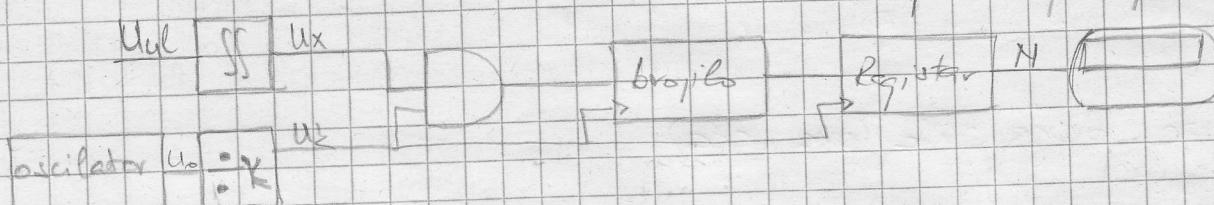
Pogreške:

faktor oblika: omjer vršne i efektivne vrijednosti ulaznog oblika

Zadatak 18.

Shema učinkla frekvencije

$$N = f_{ui} \cdot T_0 = f_{ui} \cdot f_0$$

brojimo impulsa ulaznog signala u vremenskom prozoru definiran preciznim oscilatorom

Pogreška od ± 1 impulsa radi asincronosti otvaranja "prozora"; impulsa ulaznog signala

Sustavljaju se frekvencije pomoću različitost mijenja

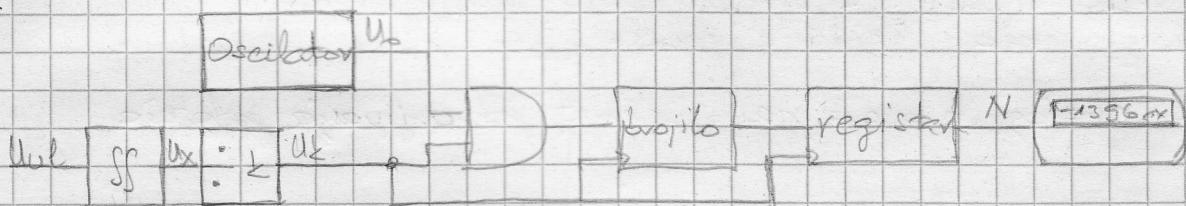
$$P_f = \frac{f}{f_u} = \frac{aN}{N} = 1 / (T_0 \cdot f_0)$$

Zadatak 19.

Pogreške: - pogreška uvećanje baze (stabilnost oscilatora)
 - pogreška odabira učinkog sklopova

Zadatak 20.

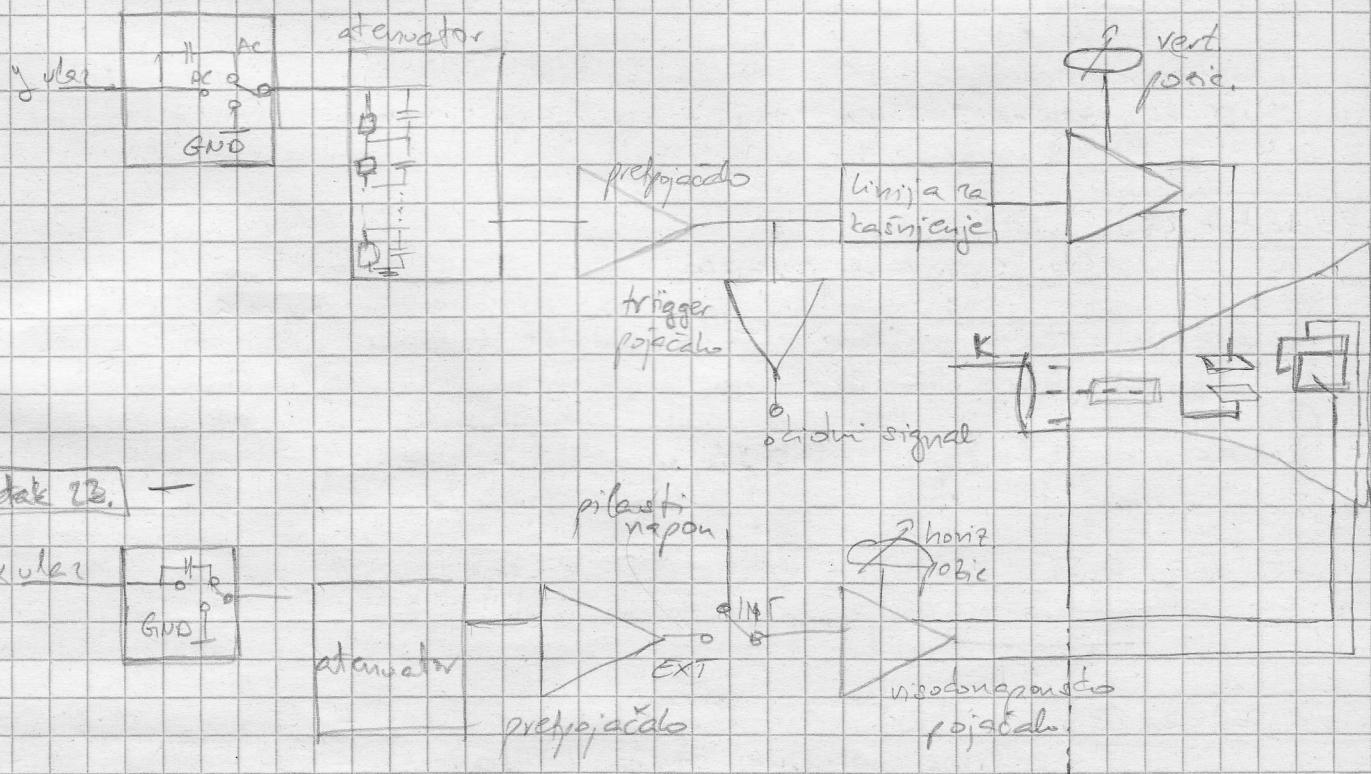
shema ujednačenja vremena, pogreška ujedinjenja

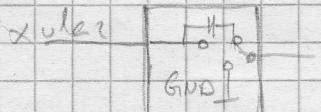
$$\text{Pogreška radi asinhronosti je: } \rho_f = \frac{\Delta T}{T_{\text{bus}}} = \frac{\Delta N}{N} = \frac{1}{T_{\text{bus}}} = \frac{f_{\text{bus}}}{k \cdot f}$$

Zadatak 21.

shema analognog osciloskopa - vertikalni zonal

Zadatak 22.

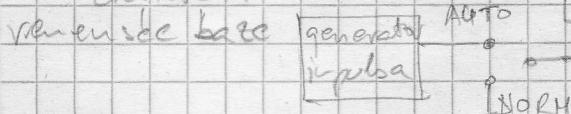
atenuator

synchronizacija
impuls

Zadatak 23.

Generator

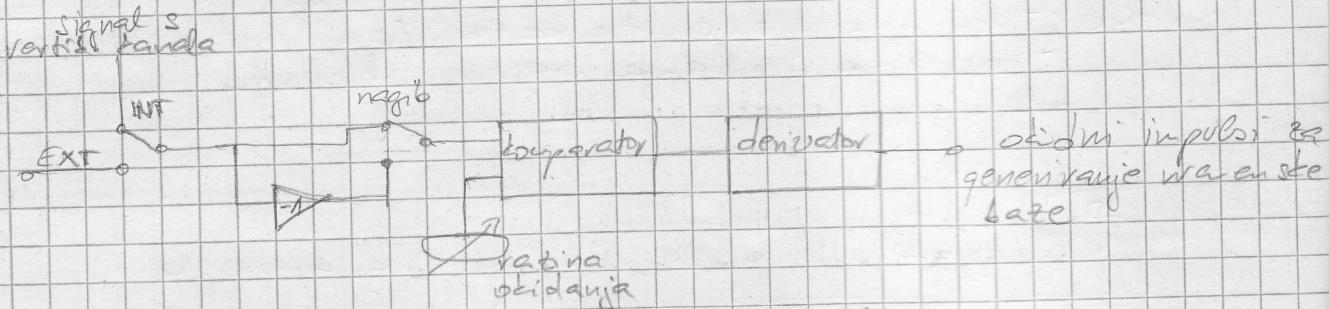

AUTO

NORM

- generira pilasti napon za X otobi
- generira impuls koji se na katodnoj ajeni onanogačuje elektronski snop za mijanje pozata pilastog napona
- negativni pilastog napona definira se brzina dojma elektronskog snopa preko zaslona katodne ajeni

Zadatak 25. Shema sklopa za synchronizaciju

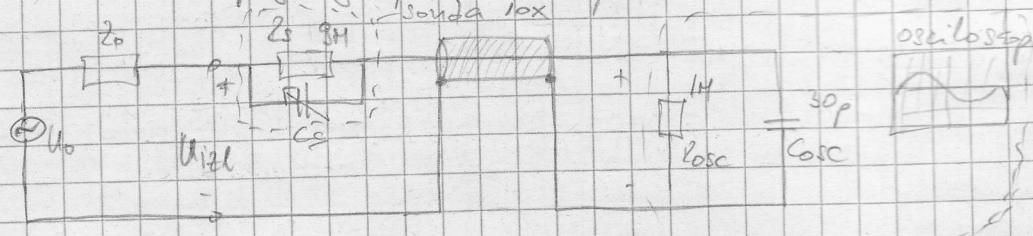

- generira vremenske signale za synchronizaciju plesača napona
- izvor otidućeg signala - TRIGGER SOURCE

- nedostatak analognih oscilatora = neugodnost pohranjivanja podataka

Zadatak 26.

Shema spojaja pasivne reponske sonde 10x, rečeno s pripojenim t-

Nedostatak: neugodnost mijenjanja velikih napona
što je u kompenzaciji uzroka difuzije napona

Zadatak 27.

što je vrijeme povrata i kako se određuje?

Vrijeme povrata - vrijeme potrebno da se vrijednost signala
 $\text{na} \approx 90\%$ poveća sa 10%

$$\text{sonda i osciloskop: } t_r = \sqrt{t_{r, \text{iz}}^2 + t_{r, \text{s}}^2 + t_{r, \text{osc}}^2}$$

izvor sonda

$$t_r = \frac{0.35}{f_g}$$

Izračunivo f.

Zadatak 28.

Aktima, strujna oscila sonde.

Aktima - sonda s početakom signala u vrhu mjerne sonde
- stroka frekvencija područje

Strujna

Kompenzirana sonda PSV - vrchi i spoji s osciloskopom
postanit na frekvenciju $= 100 \text{ Hz}$ i pravovredni signal
- treba dobiti oštri pravodutni signal, inace
treba podesiti ponovo prajanje kaputeta
sonde.

Zadatak 28.

Osnovna podjela dig. osciloskopa u uzivanju uzoraka i gradaš.

a) osciloskopi s digitalnim pamćenjem

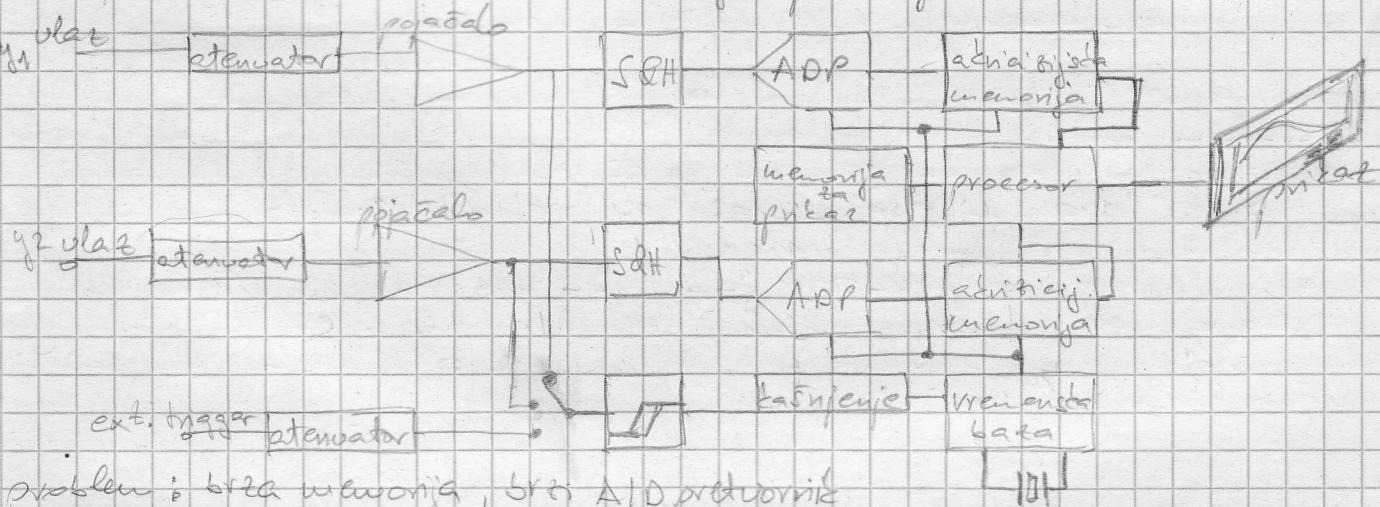
- učinak je uzorka u stvarnom vremenu
- slučajno uzivanje uzorka

b) "Sampling" osciloskopi

- sekvencijsko uzivanje uzorka

Zadatak 29.

funk. blok shema oscilo. s digit. pamćanjem

problem: brza memorija, brzi A/D pretvornik

Zadatak 30.

Princip uzorkovanja u stvarnom vremenu? Aliasing?

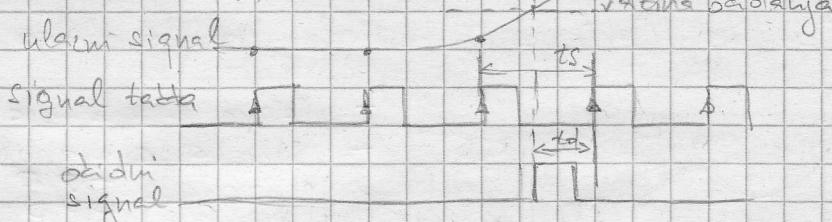
- učinak kanala se uzimaju ispunjenjem uvjeta okidanja
- oblici svih priznanih kanala blokirani su u istom ciklusu
- moguće preusmjeravanje signala pri ispunjenju okidnih uvjeta

Aliasing - preklapanje spektra - uzorkovanje signala visih frekvencija od

- tipično f_s 4-10 puta viša od f_m ; $f_s > 2f_m$

Zadatak 31.

trigger interpolator

- trigger inter. treba izabrati vrijeme između okidnog impulsa do uzimanja sljedećeg učinka u svakom ciklusu
- uzorkovanje prestaje sa sljedećim učinkom
- pojava okidnog uvjeta nije synchron s generatorom tarta

Zadatak 33.

Peak detect

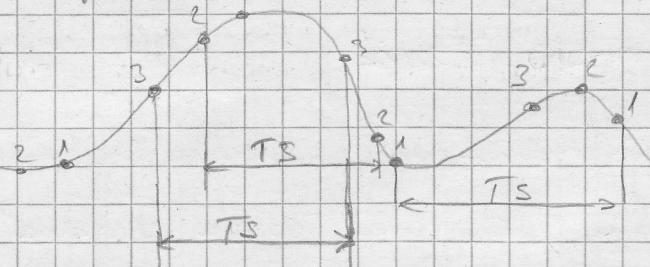
2a)

- ADP uživa u zorku visokom frekvencijom neonismo o vrijemeš
baži
- uзорци se zapisuju u dva registra za najveće i najveću mijenjajuću usporedbu s prethodno zapisanim
- u memoriju se opisuju nizom frekvencija učinkovanja (za efekta)
- primjer je da je Δx za svaki efek. učinak i površina verbike
orton

Zadatak 34.

Sljedjeno učinjanje uzorka

- n
- ponavljajuće ciklus učinkovanja u stvarnom vremenu
  - u svakom ciklusu se generira sljedeći vremenski patak između
četvrtog impulsa i generatora tada za učinkovanje
  - uživa se jedan ili više uzoraka po periodu signala
  - uzorci se pohranjuju u memoriji
  - svaki uzorak je približnje dobro na rasponu mjerjenjem
vremena od četvrtog impulsa, bez interpolacije
  - efektivna brzina učinkovanja ovici o težnosti mjerujuća vremena
trigger interpolatora

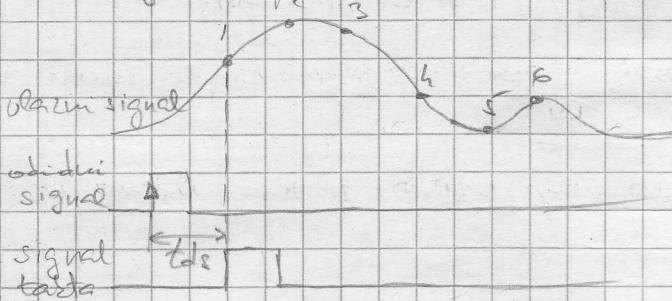

2a)

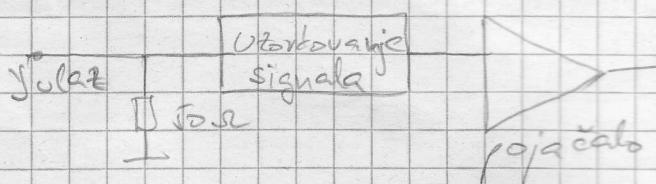
Zadatak 35.

Sljedjeno učinjanje uzorka, građa saampling oscila

- uživa se jedan uzorak natom ispunjenja četvrtog ujetca
s točno definiranim vremenskim polazom
- sljedećem ciklusu učinkovanja vrijeme se produžuje za manji
korak
- učinkovanje se ponavlja do isertovanja cijelog valnog oblika

- učinkoviti je
- učinkovanje signal je
prije početka $\Delta \Delta \Delta$

- osjetljiv na pren
- sučajno dinamič
- podstiče